

Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo zdravotnictví (MZ) obdrželo dne 5. 12. 2024 oznámení Ministerstva životního prostředí o žádosti pana xxx ze dne 27.11.2024, podané podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (InfZ) a zároveň podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, týkající se hygienických limitů, resp. limitů hluchnosti.

Konkrétně žadatel požaduje poskytnutí následujících informací:

„Mohu tedy požádat dle zákona 106/99Sb a 1223/98Sb, jak se MZ vypořádalo s možností nedostatečného větrání u starých komunikací, nemají-li domy jiné než přirozené větrání a je nutno zajistit hlukovou neprůzvučnost pláště o velikosti cca 40dB, když otevřené okno alespoň na větračku dokládá neprůzvučnost pouze 10dB? Tvrdily, že navýšením limitů se nezmění limity ve vnitřních prostředí domu. navíc nedostatečně větrané prostory způsobují 5600 úmrtí občanů způsobené špinavý vzduchem ve vnitřních prostorech domů. Jak doložilo, že v nevětraných domech, zůstane zachované příznivé prostředí.

Mohu požádat jakým způsobem mohou mít občané zajištěny jak příznivé životní podmínky ve svých domech včetně zajištění dostatečného přísunu vzduchu hlavně v letních měsících a zajištěné hygienické limity hluku, je-li nutné z důvodu větrání mít okna otevřená a z důvodu hluku okna uzavřená. Neboť současně mít okno otevřené a zavřené nejde.

Mohu požádat jaké programy MZ (vláda) vydala pro prevenci a zajištění splnění příznivého životního prostředí ve vnitřních místnostech u starých komunikací, kde hluchnost překračuje hodnoty 55/45dB, tedy tam, kde musí být z důvodu zajištění vnitřních hlukových limitů okna zavřená, tak aby nedocházelo k dalšímu navýšení úmrtí osob na špinavý vnitřní vzduch v souvislosti se zvýšením limitu. Žádám o informaci, o tom, jak navýšení hlukových limitů ovlivní počty úmrtí na špinavý vzduch ve vnitřním prostředí domu, kde občané nemají jinou možnost ochrany před hlukem než nevětrat.

Mohu požádat, zda v takto nedostatečně větrané prostory domů zajistí splnění vnitřních limitů na Radon, CO₂, Nox a další polutanty..... Přičemž jiné možnosti než dostatečné větrání domům nepomůže. Navíc radonové zařízení vnitřních prostor patří v ČR mezi nejvyšší na světě z důvodu podkladu.

Mohu tedy poprosit, jak řeší navýšení hlukových limitů i tuto zátěž, tak aby občané u starých komunikací měly zajištěné dostatečné větrání i při vysokých hluchnostech u starých komunikací. Mohu požádat jakým způsobem, kde a do jaké výše přístěvku a do kdy mohou občané žádat o instalaci nuceného větrání tam, kde hluchnost ve vnějším chráněném prostoru staveb přesahuje 55/45dB, a pro zajištění hygienických limitů ve vnitřních prostorech není možno větrat přirozeně okny. Neboť majitelé navýšení hluchnosti nezavinily, udržují své domy v řádném stavu a v době kolaudace splnily vše potřebné pro provoz domu. Tedy, potřebuje-li společnost vyšší úroveň zátěže, je nutno zajistit i majitelům domu přestavbu těchto domů. Nejedná se o malé částky, na 2 pokojový byt instalace nuceného větrání vyjde na 160 tis Kč, výměna oken s dostatečnou neprůzvučností vyjde na cca 40 tis Kč. na okno, a nezbytný tepelný výměník, tak aby občané mohli snižovat teplotu uvnitř domu místo otevření oken vyjde na 160 tis. Kč.

Mohu žádat zde mohou v nedostatečně větraných prostorech užívat plynové spotřebiče (sporáky, karmy, kotle), když z důvodu zajištění splnění hlukových limitů nesmějí otevírat okna - jinak by nebyly zajištěny limity hluchnosti. Neboť orgány KHS nesmí povolit používání

plynových spotřebičů tam, kde není dostatečné větrání. Jak je to u domů, kde je nedostatečné větrání, neboť okna pro výměnu vzduchu nesmím použít.“

MŽP posoudilo žádost a vzhledem k tomu, že nedisponuje požadovanými informacemi ohledně hygienických limitů hluku, postoupilo ji MZ podle § 4 zákona č. 123/1998 Sb. k přímému vyřízení.

V návaznosti na výše uvedené sděluje MZ žadateli následující:

Předně si dovoluujeme žadatele upozornit na skutečnost, že podle § 2 odst. 4 zákona č.106/1999 Sb. se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. O tom je žadatel ze strany MZ opakovaně informován.

Ke konkrétním dotazům sdělujeme následující:

Dotaz:

„Dle článku 10 a11 listiny práv a svobod a článku 8 Úmluvy o lidských právech, má každý občan právo na příznivé životní prostředí, právo na soukromý a rodinný život a právo na nedotknutelnost obydlí. Současně má právo na to, aby se hluk z prostředí vně domu nedostával do vnitřních prostor a zde způsobil nadlimitní hlukovou zátěž.

Většina domů byla zkolaudovaná tak, že pro zajištění příznivého životního prostředí musela splňovat kolaudační podmínku, že všechny pobytové prostory musí být větrány tak, aby se ve vnitřních prostorech nezvyšovaly polutanty jako je CO₂, Radon, prach, kouř, teplota, vlhkost, viry, bakterie, roztoče, formaldehyd a jiná organická rozpouštědla. Kolaudací bylo ověřeno, že dům splňuje podmínky a že nadlimitní zátěž zde nemůže vzniknout, a bylo občanům zde umožněno bydlet.

Domy u starých komunikací (zkolaudovaných před rokem 2010), byly většinou zkolaudované pro větrání a snižování teploty dle přirozeného větrání, tedy okny. Je-li větráno okny, okna zajistí dle akustických rovnice snížení hlučnosti pouze od 10 dB. Tj Je-li vně domu hluk o 10 dB vyšší než limit ve vnitřních prostorech domu, není vnitřní limit hluku splněn, pokud u těchto domů není instalováno nucené větrání, zajišťující přísun vzduchu min 25 m³ vzduchu za hod na 1 osobu, nebo provětrání 70 % objemu vzduchu místnosti.“

Sdělení MZ:

Hygienický limit hluku pro chráněné vnitřní prostory staveb je stanoven za podmínky zavřených oken a dveří v obvodové fasádě místnosti. Tato podmínka zajišťuje jednoznačné a reprezentativní podmínky dozoru nad nepřekračováním hygienických limitů. Pojem „otevřené okno“ je v tomto případě zcela vágní. Průměrná vzduchová neprůzvučnost oken je 30–35 dB. U celého obvodového pláště bude tedy ještě o něco vyšší.

Pro srozumitelný přehled uvádíme následující tabulku:

Období	Před r. 2001		Mezi r. 2001 a r. 2005		Po r. 2005	
	OUT	IN	OUT	IN	OUT	IN
HL (dB)	68/58	45/35	60/50	45/35	60/50	40/30
$R_w = 30$		38/28		30/20		30/20
$R_w = 35$		33/23		25/15		25/15

HL (dB) = hygienický limit hluku
 R_w = index vzduchové neprůzvučnosti
OUT = chráněný venkovní prostor stavby
IN = chráněný vnitřní prostor stavby
68/58 = den/noc

Z výše uvedené tabulky tedy jednoznačně vyplývá, že při nepřekračování hygienického limitu hluku v chráněném venkovním prostoru staveb je pro hluk z dopravy s dostatečnou rezervou nepřekračován i hygienický limit v chráněném vnitřním prostoru staveb. Proto ustanovení současně platných hygienických limitů v nařízení vlády vč. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění nařízení vlády č. 433/2022 Sb. není třeba novelizovat.

Dotaz:

„Navýšením limit hlučnosti ve vnějším chráněném prostředí z hodnot 60/50 dB na hodnoty 68/58 dB však znamená, že pro zajištění splnění hlukových limitů je nutno mít okna uzavřená, nebo vnitřní hlučnost bude překročena. Bude-li okno uzavřeno z důvodu splnění limitu hlučnosti, bude to znamenat prokazatelně nedostatečné větrání v místnost, neboť dle ČSN není možno větrat před štěrbinou okna. A jak ze statistiky plyne, nedostatečné větrání ve vnitřních prostorech domu prokazuje zvýšené koncentrace polutantů 3 až 6x vyšší, než je v vzduchu a prokazuje překročení toxického CO₂, rakovinotvorného formaldehydu, rakovinotvorného Radonu, ale i výskyt plísní, virů bakterií, vlhkosti, teploty. Nedostatečné větrání má na svědomí 5600 úmrtí občanů za rok, tedy více než hluk.“

Sdělení MZ:

Jak je zřejmé z výše uvedené tabulky, hygienický limit hluku 68/58 dB pro den/noc se oproti hygienickému limitu 70/60 dB pro den/noc snížil o 2 dB. Dále však není zřejmé, jaký zdroj informací žadatel pro výše uvedené tvrzení má na mysli.

MZ při tvorbě novely legislativního předpisu řešilo mj. kontinuitu práva, tj. aby změnami hygienického limitu v chráněném venkovním prostoru stavby zůstala zachována ochrana chráněných vnitřních prostor staveb.

MZ je známa žadatelem uváděná problematika, avšak vychází z předpokladu, že okna během roku nejsou otvírána trvale, avšak v závislosti na klimatických podmínkách a zejména individuálních potřebách uživatelů bytů. „Hluková legislativa“ neomezuje ani nezakazuje přirozené větrání okny. Je na uživatelích bytů, jak si s tímto problémem poradí. Je však třeba poznamenat, že instalace větracích štěrbin, resp. jiného druhu řízeného větrání naráží zejména u starších domů na technické problémy, na postojí vlastníků nemovitosti k dané instalaci a v mnoha případech i na požadavcích památkové péče.

Pokud by se uvažovalo o zajištění nepřekročení nominálních hodnot hygienického limitu hluku při trvale otevřených oknech, pak by šlo o neřešitelný problém, který není řešen pro starou zástavbu nikde v Evropě. Jde totiž o nalezení kompromisu mezi dvěma protichůdnými požadavky na větrání a akustické klima. Okna totiž v praxi nebývají otevřena trvale a četnost jejich otevírání (pootevírání) souvisí především s klimatickými poměry v té které zemi.

Směrnice WHO Night Noise Guidelines for Europe (2009) uvádí celoroční časově váženou hodnotu neprůzvučnosti, která zahrnuje odhadnutou standardní četnost otevírání oken ve výši 21 dB s tím, že konkrétní hodnota závisí na národních a kulturních podmínkách. V České republice nebyla tato hodnota stanovena.

S problematikou větrání a jeho technického řešení doporučujeme žadateli obrátit se na Ministerstvo pro místní rozvoj, které je kompetentní v této věci, jak již bylo rovněž žadateli několikrát sděleno.